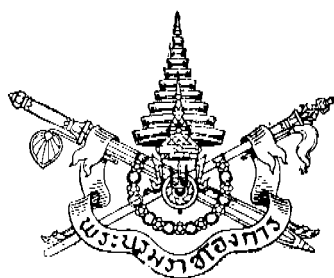

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕๓

พระราชบัญญัติ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

พุทธศักราช ๒๔๘๔

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร

ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐)

อาทิตย์ทิพอาภา

พล.ต. พิชเชนทรวชิริน

ตราไว้ ณ วันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรแก้ไขกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้า

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๔๘๔”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับตระกูลจุลจอมเกล้า รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ และบรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้สำหรับพระราชทานแก่ผู้ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕๕

มาตรา ๖ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นแบ่งเป็นชั้น นาม
และจำนวนดังต่อไปนี้

สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้า

ชั้นที่ ๑

ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ ไม่จำกัดจำนวน อักษรย่อ ป.จ.ว.

ปฐมจุลจอมเกล้า ๓๐ ดวง อักษรย่อ ป.จ.

ชั้นที่ ๒

ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ๑๐๐ ดวง อักษรย่อ ท.จ.ว.

ทุติยจุลจอมเกล้า ๑๕๐ ดวง อักษรย่อ ท.จ.

ชั้นที่ ๓

ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ๑๕๐ ดวง อักษรย่อ ต.จ.ว.

ตติยจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ดวง อักษรย่อ ต.จ.

ตติยานุจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ดวง อักษรย่อ ต.อ.จ.

สำหรับพระราชทานฝ่ายใน

ชั้นที่ ๑

ปฐมจุลจอมเกล้า ๒๐ ดวง อักษรย่อ ป.จ.

เล่ม ๕ หน้า ๑๕๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๔

ชั้นที่ ๒

หุติยจุลจอมเกล้าพิเศษ ๑๐๐ ดวง อักษรย่อ ท.จ.ว.

หุติยจุลจอมเกล้า ๑๐๐ ดวง อักษรย่อ ท.จ.

ชั้นที่ ๓

ตติยจุลจอมเกล้า ๑๕๐ ดวง อักษรย่อ ต.จ.

ชั้นที่ ๔

จตุตถจุลจอมเกล้า ๑๕๐ ดวง อักษรย่อ จ.จ.

มาตรา ๗ เจ้านายหรือผู้มีเกียรติของต่างประเทศอาจได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้เป็นจำนวนต่างหากจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖

มาตรา ๘ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะ ดังต่อไปนี้ คือ

สำหรับพระมหากษัตริย์และสมเด็จพระบรมราชินี

สำหรับพระมหากษัตริย์ มีลักษณะอย่างสำหรับพระราชนานฝ่ายหน้า แต่ดวงตรา ตารา และสายสร้อยนั้นประดับเพชรทั้งสี่

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๕๓

ส่วนสำหรับสมเด็จพระบรมราชินี มีลักษณะอย่างสำหรับ
พระราชทานฝ่ายใน แต่ดวงตราและดารานั้นประดับเพชร
ทั้งสิ้น

สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้า

ชั้นที่ ๑

ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ มีดวงตราด้านหน้าเป็นแถบ ๘

แถบ ลงยาสี่ชมพู มีรัศมีทองตามระหว่างแถบ มีโบชยพฤษดิ์
สองข้างลงยาสีเขียว กลางดวงมีพระบรมฉายาสาทิสลักษณ์
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขอบลงยาสี่ขาว
มีอักษรทองว่า “เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ” เบื้องบน
มีจุลมงกุฎรัศมี ลงยาสีเขียว สีแดง สีขาว สีขาว ด้านหลัง
ดวงตราเหมือนอย่างด้านหน้า แต่ที่กลางดวงตราเป็นรูปช้าง
ไอรพต ลงยาสีขาว บนหลังช้างมีรูปตรีศูล ลงยาสีขาว
ที่ขอบมีอักษรทองว่า “ประกาศเบญจศก ศักราช ๑๒๓๕”
รอบขอบเป็นรูปจักรลงยาสีขาว พื้นแดง ห้อยกับแพรแถบ
สี่ชมพู กว้าง ๑๐ เซนติเมตร สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงมา
ทางขวา

ชั้นที่ ๒

ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ มีดวงตราเหมือนชั้นที่ ๑ ห้อย

กับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๕ เซ็นติเมตร สวมคอ และมี
ดาราเป็นรัศมีเงิน ๘ แฉก กลางดราวมียกษรพระปรมาภิไธย
ย่อ "จ.จ.จ." ทอง อยู่บนพื้นลงยาสีชมพู ขอบลงยาสีขาว
มีอักษรทองว่า "เราจะบำรุงตระกูลวงศ์ให้เจริญ" ประดับ
ที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ทุติยจุลจอมเกล้า มีลักษณะอย่างทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

แต่ไม่มีดารา

ชั้นที่ ๓

ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ มีดวงตราเหมือนทุติยจุลจอม

เกล้า แต่ย่อมากกว่า ห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๔ เซ็นติ
เมตร มีดอกไม้จีบติดบนแพรแถบและมีเข็มทองประดับที่
อกเสื้อเบื้องซ้าย

ตติยจุลจอมเกล้า มีลักษณะอย่างตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ

แต่ไม่มีดอกไม้จีบ

ตติยานุจุลจอมเกล้า มีลักษณะอย่างตติยจุลจอมเกล้า

แต่เป็นตราเงิน ไม่มีแฉกและรัศมี

สำหรับพระราชทานฝ่ายใน

ชั้นที่ ๑

ปทุมจตุลจอมเกล้า มีลักษณะอย่างปทุมจตุลจอมเกล้า
สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้า แต่ย่อมกว่าและที่จตุลมงกุฏ
และใบชยพฤษดิ์ ประดับเพชรกับที่ด้านหลังกมีอักษรทองว่า
“รัตนโกสินทรศก ๑๑๒” ห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง
๗.๕ เซ็นติเมตร สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา หรือห้อย
กับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๕ เซ็นติเมตร ผูกเป็นรูปแมลง
ปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

กับมีดาราเหมือนชั้นที่ ๑ สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้า
แต่ย่อมกว่า ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ชั้นที่ ๒

ทุติยจตุลจอมเกล้าวิเศษ มีดวงตราเหมือนชั้นที่ ๑ แต่
ไม่ประดับเพชร ห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๗.๕ เซ็นติ
เมตร สะพายบ่าซ้ายเฉียงลงทางขวา หรือห้อยกับแพร
แถบสีชมพู กว้าง ๕ เซ็นติเมตร ผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๖๑

ทุติยจุลจอมเกล้า มีดวงตราห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูป
แมลงปอ เหมือนทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ แต่ห้อยกับแพร
แถบสะพายไม่ได้

ชั้นที่ ๓

ตติยจุลจอมเกล้า มีดวงตราเหมือนทุติยจุลจอมเกล้า
แต่ย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๔ เซ็นติเมตร
ผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๔

จตุตถจุลจอมเกล้า มีดวงตราเหมือนตติยานุจุลจอมเกล้า
สำหรับพระราชทานฝ่ายหน้า แต่กาไหล่ทองลงยาสีขาบ ห้อย
กับแพรแถบสีชมพู กว้าง ๔ เซ็นติเมตร ผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๕ ให้มีการสืบตระกูลเครื่องราชอิสริยาภรณ์
นี้ ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อบิดาได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ บุตรชายจะได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์สืบตระกูลตั้งแต่บิดายังมีชีวิตอยู่ และ

การสืบตระกูลตามข้อนี้ให้มรดกตกไปจนกว่าจะหาตัวผู้สืบสายโลหิตที่เป็นชายไม่ได้

๒. เมื่อบิดาได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสตริยาภรณ์ปฐมจุลจอมเกล้า บุตรชายจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสตริยาภรณ์สืบตระกูลตั้งแต่บิดายังมีชีวิตอยู่ แต่การสืบตระกูลตามข้อนี้ เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงนี้

๓. เมื่อบิดาได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสตริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ หรือทุติยจุลจอมเกล้า บุตรชายจะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสตริยาภรณ์สืบตระกูลเมื่อบิดาล่วงลับไปแล้ว การสืบตระกูลตามข้อนี้เป็นอันสิ้นสุดแต่เพียงนี้

การสืบตระกูลตั้งแต่วันที่มาทั้งหมดนี้ บุตรชายใหญ่ของจำนวนบุตรที่มีชีวิตอยู่ในขณะนั้น เป็นผู้จะได้รับพระราชทาน แต่ต้องเป็นบุตรซึ่งบิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่ในตระกูลรับรองยกย่อง ประกอบกับมีความประพฤติและหลักฐานดี สมควรที่จะรักษาเกียรติแห่งเครื่องราชอิสตริยาภรณ์นั้น หากบุตรชายใหญ่นั้นไม่สมควรจะได้รับพระราชทาน บิดาจะขอพระราชทานให้บุตรชายรองลงไปตามลำดับก็ได้ เมื่อทรงพระราช

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๖๓

ตำรวจเห็นสมควรจะได้พระราชทานเป็นพิเศษ การสืบตระกูล
โดยพระราชทานเป็นพิเศษเช่นนี้ เป็นอันสิ้นสุด แต่เพียง
ผู้ได้รับพระราชทานนั้นเท่านั้น

เมื่อบุตรชายที่จะได้รับพระราชทานวิกลจริตหรือตายเสีย
ก่อนได้รับพระราชทานก็จะพระราชทานแก่หลานซึ่งเป็นบุตร
ของบุตรชายนั้น โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใน
วรรคก่อน ถ้าไม่มีหลานดังกล่าวแล้ว จะได้พระราชทานแก่
บุตรชายคนถัดไป ถ้าบุตรชายคนถัดไปวิกลจริตหรือตาย
ก็จะได้พระราชทานแก่หลานซึ่งเป็นบุตรของบุตรชายคน ถัด
ไปนั้น โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์เช่นเดียวกัน ถ้าไม่มี
หลานซึ่งเป็นบุตรของบุตรชายคนถัดไปนั้น ให้ได้แก่บุตรชาย
คนใดคนหนึ่งที่เหมาะสม

มาตรา ๑๐ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะพระราชทาน
ในการสืบตระกูล ถ้าเป็นบุตรสืบตระกูลบิดา ให้ได้รับ
ตติยจุลจอมเกล้า ถ้าเป็นหลานสืบตระกูลปู่ ให้ได้รับตติยานุ
จุลจอมเกล้า

มาตรา ๑๑ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยา
ภรณ์นี้ ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและ

ประทับพระราชลัญจกร เว้นแต่ฝ่ายหน้าที่ได้รับปฐมจุลจอมเกล้า แล้วเลื่อนขึ้นรับปฐมจุลจอมเกล้าวิเศษ หรือได้รับทุติยจุลจอมเกล้า แล้วเลื่อนขึ้นรับทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ ไม่มีประกาศนียบัตร

มาตรา ๑๒ เมื่อผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสตริยาภรณ์ชั้นนายชนม ผู้รับมฤตกจะต้องส่งเครื่องราชอิสตริยาภรณ์นั้นคืนภายในกำหนดสามสิบวัน ถ้าส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ กอกรมฤตกจะต้องรับผิดชอบ

มาตรา ๑๓ เมื่อผู้รับพระราชทานเครื่องราชอิสตริยาภรณ์นี้ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสตริยาภรณ์ชั้นรองหรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสตริยาภรณ์นั้นคืนตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสตริยาภรณ์นั้น

มาตรา ๑๔ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสตริยาภรณ์นี้อยู่แล้ว ในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๘ หน้า ๑๕๖๕

มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี